

(इंग्रजी टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

के. आर. सी. एस. बालकृष्ण चेट्टी आणि सन्स आणि कंपनी

वि.

मद्रास राज्य

(जे. एल. कपूर, एम. हिदायतुल्ला आणि जे. सी. शाह, न्या. न्या.)

विक्री-कर - परवानाधारकाकडून सवलतीचा दावा -अटी व निर्बंधांचे पालन करण्यास सशर्त
असल्यास -मद्रास सर्वसाधारण विक्री कर कायदा, १९३९ (मद. १९३९ चा ९), कलम ५.

अपीलकर्ते, जे सुती कापडाचे डीलर होते, त्यांनी मद्रास सर्वसाधारण विक्रीकर कायदा, १९३९ (१९३९ चा ९). त्या कायद्याच्या कलम 5 ने अशा डीलर्सना अधिनियमाच्या 3 अंतर्गत अशा विहित केलेले निर्बंध आणि अटींच्या अधीन राहून, परवाने आणि परवाना शुल्काच्या अटींसह विक्री करातून सूट दिली. कलम 13 नुसार परवानाधारकाला विकलेल्या आणि त्याला अदा केलेल्या वस्तूंच्या किमतीचे सत्य आणि अचूक हिशेब राखणे आवश्यक आहे. सर्वसाधारण विक्री कर नियमांच्या नियम 5 मध्ये ते प्रदान केले आहे अधिनियमाच्या कलाम 5 अंतर्गत सूट मागणारी कोणत्याही व्यक्तीने फॉर्म I मध्ये परवान्यासाठी अर्ज करणे आवश्यक आहे, जो परवान्याला कायद्याच्या तरतुदी आणि त्याखाली बनवलेल्या नियमांच्या अधीन बनवतो. आकस्मिक तपासणीत अपीलकर्ते खात्यांचे दोन स्वतंत्र संच ठेवत असल्याचे आढळले, त्यापैकी

एकाच्या आधारावर त्यांनी त्यांचे विवरणपत्र सादर केले आणि दुसरे काळाबाजार व्यवहार दाखविते. अपीलामध्ये ठरवायचा प्रश्न हा होता की अपीलार्थी ज्यांना सूट नाकारण्यात आली होती आणि कर आकारणी केली गेली होती, करू शकते, त्यांना कायद्यांतर्गत सूट मिळण्याचा दावा करू शकतात की नाही.

निर्णय दिला की, प्रश्नाचे उत्तर नकारार्थीच दिले पाहिजे.

मद्रास सर्वसाधारण विक्री कर कायदा, १९३९ चे कलम ५ चा योग्य अर्थ लावण्यात आला आहे, त्याअंतर्गत मूल्यमापनातून सूट ही कायद्याने लागू केलेल्या अटी आणि निर्बंधांचे करदात्याने नियमांमध्ये किंवा परवान्यातच पालन करण्यास स्पष्टपणे सशर्त आहे आणि या कलमाने वापरलेल्या 'अधीन' या शब्दांचा अर्थ "सशर्त" असा आहे, यात शंका नाही.

कायद्याच्या तरतुदीचे उल्लंघन होऊनही जोपर्यंत परवानाधारक परवाना धारण करीत आहे तोपर्यंत त्याला मूल्यमापनातून सूट देण्यात आली होती आणि त्याला एकच दंड होऊ शकतो तो म्हणजे त्याचा परवाना रद्द करणे किंवा फौजदारी खटला चालवणे, असे म्हणणे योग्य नाही.

सिव्हिल अपीलार्थी अधिकारिता : 1958 मधील दिवाणी अपील क्रमांक 490 आणि 491.

1950 च्या द्वितीय अपील क्रमांक 2038 आणि 2039 मधील मद्रास उच्च न्यायालयाच्या 18 फेब्रुवारी 1955 रोजीच्या न्यायनिर्णय आणि हुकूमनाम्यामधील अपील.

अपीलकर्त्यासाठी एन. आर. राघवाचारी, एम. आर. कृष्णस्वामी आणि टी. वि. आर

ताताचारी.

उत्तरवादीसाठी आर. गणपथी अय्यर आणि डी. गुप्ता.

1960. नोव्हेंबर 29. न्यायालयाचा न्यायनिर्णय पारित केला .

कपूर, – अपीलकर्त्याने दोन दावे मद्रास राज्याने केलेल्या विक्री कर आकारणी विरुद्ध जाहीरनाम्यासाठी आणले होते आणि मनाई हुकूमासाठीही विनंती करण्यात आली होती. दोन्ही दाव्यांमध्ये सालेमच्या अधीनस्थ न्यायाधीशांनी हुकूमनामा दिला आणि सालेमच्या जिल्हा न्यायाधीशांनी अपीललाट हुकूमनाम्याची पुष्टी केली होती. त्या आदेशांविरुद्ध मद्रास राज्याने उच्च न्यायालयात दोन अपील केले होते आणि 18 फेब्रुवारी 1955 रोजीच्या न्यायनिर्णयाद्वारे, हे आदेश एका समाईक निर्णयाद्वारे बाजूला ठेवण्यात आले होते. या हुकूमनाम्याविरुद्ध अपीलकर्त्यांनी त्या न्यायालयाच्या प्रमाणपत्राद्वारे ही अपील आणली आहेत.

अपीलकर्ते सुती धाग्याचा व्यवसाय करणारे व्यापारी आहेत. त्यांनी मद्रास सर्वसाधारण विक्री कर कायदा (१९३९ चा कायदा ९) यापुढे 'कायदा' म्हणून संदर्भित अंतर्गत परवाना मिळवला. या परवान्याने त्यांना कायद्याच्या कलम ३ अंतर्गत कापूस धाग्याच्या आणि हातमागाच्या कापडाच्या विक्रीवर अधिनियमाचा 3 अंतर्गत "परवाना आणि परवाना शुल्क यांसारख्या अटींसह विहित केलेल्या निर्बंध आणि अटींच्या अधीन राहून" विक्री कराच्या मूल्यांकनापासून सूट दिली. 31 मार्च 1941 रोजी परवाना जारी करण्यात आला आणि पुढील

वर्षासाठी त्याचे नूतनीकरण करण्यात आले. 20 सप्टेंबर 1944 रोजी, वाणिज्यिक कर प्राधिकरणांनी अपीलकर्त्यांच्या जागेची अचानक तपासणी केली आणि असे आढळून आले की ते खात्याचे दोन स्वतंत्र संच ठेवत आहेत त्यापैकी एकाच्या आधारावर अपीलकर्त्यांनी त्यांचे विवरण विभागाकडे सादर केले. कारण खाते पुस्तकांच्या इतर संचामध्ये बालकृष्ण चेट्टी या फर्मच्या काळ्या-बाजाराचे व्यवहार दर्शवले गेले होते आणि सुती धागा नियंत्रण आदेशाच्या उल्लंघनाशी संबंधित गुन्ह्यासाठी त्याच्यावर खटला चालविण्यात आला होता आणि त्याला सहा महिन्यांच्या तुरुंगवासाची शिक्षा ठोठावण्यात आली होती. ती कार्यवाही प्रलंबित असताना उप वाणिज्यिक कर अधिकाऱ्याने वर्षे 1943- 44 आणि 1944-45 साठी मूल्यांकन केले, आधीच्यासाठी रु. 37,039 कर आणि नंतरच्यासाठी रु. ३,१४० कर होता. अपीलकर्त्यांनी या मूल्यांकनांविरुद्ध अयशस्वीपणे अपील केले आणि त्यांची पुनरीक्षण देखील अयशस्वी झाले. 24 ऑगस्ट 1945 रोजी, अपीलकर्त्यांनी पहिल्या मूल्यांकनाच्या संदर्भात जाहीरनाम्यासाठी आणि मनाई आदेशासाठी दावा आणला आणि असे आरोप केले की मूल्यांकन कायद्याच्या विरोधात आहे. 2 सप्टेंबर 1946 रोजी दुस-या मूल्यांकनाबाबत असाच खटला आणण्यात आला. या दाव्यांमधूनच सध्याचे अपील निर्माण झाले आहे.

पक्षकारांमधील वाद हा अधिनियमातील कलम 5 मधील "विषय" या शब्दांच्या अर्थावर केंद्रित आहे. या कायद्यातील तरतुदी आणि त्याअंतर्गत करण्यात आलेल्या नियमांचा खरा अर्थ लावल्यास कलम ५ अन्वये सूट मिळण्यासाठी परवान्यांच्या अटींचे पालन करणे आवश्यक

असल्याचे उच्च न्यायालयाने मान्य केले आहे की ; अपीलकर्त्यांनी त्या अटींचे उल्लंघन केल्यामुळे कायद्याच्या कलम ५ अन्वये त्यांना परवाना देण्यात आला असला तरी ते दोन्ही वर्षांसाठी कर भरण्यास उत्तरदायी होते. या टप्प्यावर या अपिलाच्या उद्देशाने संबंधित असलेल्या कायद्यातील तरतुदींचा संदर्भ घेणे सोयीस्कर ठरेल.

कलम 2(ब) "डीलर" म्हणजे कोणतीही व्यक्ती जी वस्तू खरेदी किंवा विक्रीचा व्यवसाय करते;

कलम 2(एफ) "विहित" म्हणजे या कायद्यांतर्गत केलेल्या नियमांद्वारे विहित केलेले;

कलम 3(1) "या कायद्याच्या तरतुदींच्या अधीन राहून, प्रत्येक डीलरने प्रत्येक वर्षी खाली नमूद केलेल्या प्रमाणा नुसार कर भरावा:-

(अ).....

(ब) जर त्याची उलाढाल अशा उलाढालीच्या रकमेच्या १ टक्केच्या अर्धा असेल."

वीस हजार पेक्षा जास्त असेल

कलम. 5 "परवाने आणि परवाना शुल्काच्या अटींसह विहित केलेल्या निर्बंध आणि अटींच्या अधीन राहून, सोने - चांदी आणि रोकड पैसा , कापसाची, सूती धाग्याची आणि हातमागावर विणलेल्या कोणत्याही कापडाची विक्री आणि केवळ अशा कापडाचा व्यवहार करणाऱ्या व्यक्तींनी विक्री केल्यास कलम 3 अंतर्गत करमुक्त केले जाईल".

कलम . 13 "प्रत्येक डीलर आणि कलम 8 अंतर्गत परवाना मिळालेल्या प्रत्येक व्यक्तीने त्यांच्याद्वारे विकल्या गेलेल्या आणि अदा केलेल्या वस्तूंचे मूल्य दर्शविणारे खरे आणि अचूक खाते ठेवले आणि राखले पाहिजे; आणि जर सामान्यपणे राखले गेलेले खाते तसे सुगम स्वरूपात दर्शवत नसेल तर, त्याने या संदर्भात विहित केल्याप्रमाणे खरा आणि अचूक हिशोब ठेवायला हवा."

या अपीलच्या उद्देशासाठी खालील नियम प्रासंगिक आहेत आणि आम्ही संबंधित भाग उद्धृत करतो: R. 5 "(1) प्रत्येक व्यक्ती जो-

(अ)

(ब) कापूस आणि/किंवा सूती धाग्याचे व्यवहार हाताळतो ,

(क).....

(ड).....

(ई) जर त्याला कलम 5 आणि 8 मध्ये प्रदान केलेल्या सवलतीचा किंवा कलम 6 मध्ये प्रदान केलेल्या सिंगल पॉइंट कर आकारणीच्या सवलतीचा लाभ घ्यायचा असेल तर, फॉर्म-I मध्ये परवान्यासाठी अर्ज सादर करेल"

आणि फॉर्म III चा संबंधित भाग आहे. पुढीलप्रमाणे:

“ फॉर्म III

कापूस

सुती धागा

हातमागावर विणलेले कापड यांच्या डिलरला परवाना

नियम 6(5) पहा.

परवाना क्रमांक

दिनांक

रु. (शब्दात) परवाना फी भरून

मद्रास सर्वसाधारण विक्री कर कायदा, 1939 च्या तरतुदींच्या अधीन राहून (व्यवसायाच्या ठिकाणी) समाप्त झालेल्या वर्षासाठी कापूस/सुती धाग्याचा हातमागावर विणलेल्या कापडाचा व्यापारी म्हणून परवाना, आणि त्याखाली बनवलेले नियम आणि खालील अटी:"

नियम. 8 " या नियमांतर्गत दिलेला किंवा नूतनीकरण केलेला प्रत्येक परवाना हा कायद्याच्या कोणत्याही तरतुदींचे, किंवा त्याखाली केलेल्या नियमांचे किंवा परवान्याच्या अटींचे उल्लंघन झाल्यास उप- वाणिज्यिक कर अधिकाऱ्याद्वारे रद्द करण्यास जबाबदार असेल. "

अपिलकर्त्याच्या वतीने असा युक्तिवाद करण्यात आला की, जोपर्यंत त्यांच्याकडे परवाना

आहे तोपर्यंत ते कायद्याच्या उल्लंघनासाठी दोषी असतील तर ते महत्वाचे नाही आणि कायद्यातील तरतुदींनुसार विक्रीकराच्या कोणत्याही मूल्यांकनास ते जबाबदार नाहीत आणि त्यांना एकच दंड झाला तो म्हणजे त्यांचा परवाना रद्द करणे आणि / किंवा फौजदारी कायद्यानुसार त्यांना आधीच भोगलेल्या दंडास जबाबदार असणे. लायसन्सच्या अटी व शर्तीचे उल्लंघन झाले असले तरी या कायद्यांतर्गत सूट देण्याच्या हेतूने परवाना असणे पुरेसे होते, असा युक्तिवाद केला जातो. आमच्या मते हा युक्तिवाद पूर्णपणे अमान्य आहे. कलम 3 हे शुल्क आकारणी कलम आहे आणि कलम 5 करआकारणीपासून सूट देते परंतु ते कलम स्पष्टपणे कायद्याच्या तरतुदी आणि त्यांतर्गत बनविलेल्या नियमांनुसार विहित निर्बंध आणि अटींच्या अधीन परवाना धारण करण्यास बनवते कारण त्या कलमाचे सुरुवातीचे शब्द "विहित केलेल्या निर्बंध आणि अटींच्या अधीन असतात."

कलम 13 अन्वये कायद्यांतर्गत एक महत्वाची अट घालण्यात आली आहे ती म्हणजे डीलर आणि परवाना मिळालेल्या प्रत्येक व्यक्तीने त्यांच्याद्वारे विकल्या गेलेल्या आणि अदा केलेल्या वस्तूंचे मूल्य दर्शविणारे खरे आणि अचूक खाते ठेवणे. पुढे सर्वसाधारण विक्रीकर नियमावलीचे नियम ५ आहे ज्यात अशी तरतूद आहे की जर एखाद्या व्यक्तीला कलम ५ मध्ये दिलेल्या सवलतीचा लाभ घ्यायचा असेल तर त्याला परवान्यासाठी फॉर्म I मध्ये अर्ज सादर करावा लागेल आणि परवान्याच्या फॉर्ममध्ये असे दिसून येते की परवाना कायद्यातील तरतुदी आणि त्यांतर्गत बनविलेल्या नियमांच्या अधीन होता ज्यामुळे परवानाधारकाने आवश्यकतेनुसार विवरणपत्र सादर करणे आवश्यक होते आणि कलम १३ अन्वये खरा हिशेब सुद्धा ठेवला पाहिजे .

यावरून असे दिसून येते की परवाना देताना परवानाधारकाने काही अटींचे पालन केले होते आणि परवाना स्वतः कायदा आणि नियमांच्या अधीन राहून जारी करण्यात आला होता. परंतु असा युक्तिवाद करण्यात आला की "च्या अधीन" या शब्दांचा अर्थ "सशर्त वर" असा नसून कायद्यातील "नियम आणि तरतुदींना पात्र " असा आहे. म्हणून कलम ५ हे केवळ अशोभनीय च नाही तर पूर्णपणे अर्थहीन होईल. कलमाचा योग्य अर्थ लावल्यास याचा अर्थ असा होतो की, परवान्यातील सूट विहित केलेल्या अटींचे पालन करण्यावर आणि कायद्याद्वारे आणि कायद्यानुसार लागू केलेल्या निर्बंधांवर सशर्त आहे, मग तो नियम किंवा परवान्यातच असो; म्हणजेच जोपर्यंत परवानाधारक परवान्यांच्या अटींचे पालन करतो तोपर्यंत त्याला मूल्यांकनातून सूट दिली जाते आणि असा नाही की त्याला सूट मिळण्याचा अधिकार आहे जरी ज्या अटींवर परवाना दिला जातो त्या अटींची पूर्तता केली आहे की नाही. "अधीन" या शब्दांच्या वापराला कायद्याचा हेतू प्रभावित करण्याचा संदर्भ आहे आणि योग्य अर्थ, आमच्या मते, "सशर्त वर " आहे.

अपीलकर्त्यांनी कायद्यातील तरतुदींचे तसेच नियमांचे उल्लंघन केल्याचे आढळून आले आहे आणि म्हणून असे म्हणता येणार नाही की त्यांनी परवान्यांतर्गत सूट उपलब्ध असलेल्या अटींचे पालन केले आहे. या प्रकरणाच्या दृष्टीकोनातून, हे योग्य मानले गेले की त्यांना कायद्याच्या अंतर्गत मूल्यांकनातून सूट देण्यात आली नाही. त्यामुळे अपील खर्चासह फेटाळले जातात.

अपील फेटाळले.

X-X-X-X

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.

X-X-X-X